

OPERENCE OKOLO NÁS

Kulík riečny

Kulík riečny (*Charadrius dubius*) je v zoológickom systéme zaradený v rámci triedy vtáky (*Aves*) do rovnomenného radu kulíkotvaré (*Charadriiformes*) a v ňom do čeľade kulíkovité (*Charadriidae*).

Jeho zavalité telo dosahuje dĺžku 14 až 18 cm, rozpätie krídel 32 až 48 cm, čo je porovnateľné so škorcom. Má výrazné sfarbenie – hnedý chrbát a biele brucho. Samce a samice sa vonkajším vzhľadom neodlišujú. Na ich krku sa nachádza čierny uzavretý pásik. Typickým znakom je i čierny pás na čele, žltý očný krúžok, veľké prenikavé oči a krátky čierny zobák, ktorý je z vrchnej strany sploštený. Jeho brodivé nohy sú hnedastoružovej farby.

Kulík riečny (Charadrius dubius)

Ozýva sa klesajúcim „piu“ alebo radom volaní „ti-ti-ti-ti“. Počas tokania vydáva zachrípnuté zvuky „griä-griä-griä“. Živí sa prevažne hmyzom a červami.

Hniezdi na holých, zvyčajne piesočných alebo štrkových miestach pri sladkej vode, napríklad na brehoch riek a jazier, alebo na ostrovoch, často v umelom prostredí (štrkoviská, vodné nádrže, solné panvy). Hniezdenie začína svadobnými letmi a ozdobnými pohybmi samcov. Samica máva počas roka jednu až dve znášky v čase od apríla do septembra. Kládne štyri vajcia, ktoré majú hnedasté maskovacie sfarbenie, do plytkej jamky medzi väčší štrk. Obaja rodičia sedia na vajciach asi 24 dní. Maskovacie sfarbenie majú i mláďatá. Takmer hneď po vyliahnutí sú schopné opustiť hniezdo, pretože sú pomerne dobre vyvinuté. Rodičia ich nemusia kŕmiť, avšak určitý čas ich strážia a pomáhajú im hľadať potravu. Približne 24 dní trvá, kým sa naučia lietať. V čase varovného volania rodičov sa mláďatá prikrčia k zemi a zmeravejú. Počas bezprostredného nebezpečenstva mláďatá dospelé vtáky predstierajú zranenia ovisnutým krídlom. Týmto spôsobom dokážu odlákať nepriateľa (dravca, ale i človeka) do väčšej vzdialenosti od hniezda alebo od mláďat.

Kulík riečny dokáže veľmi rýchlo bežať, pozorujúcemu človeku sa môže zdať, akoby sa pohyboval na kolieskových korčuliach.

Kulík riečny svojim zafarbením splyva s prostredím

Jeho život je spätý s vodným prostredím. Blízkosť vody je preň nevyhnutnou potrebou – hľadá v nej potravu, kúpe sa a často pije. Žije na piesčitých a štrkových plochách sladkých vôd. Dá sa pozorovať na brehoch riek, bagrovísk a jazier. Uprednostňuje okraje sladkých vôd a ústia riek pred pobrežnými bahňitými plochami. Vyskytuje sa takmer v celej Európe. Žije i v Ázii a takmer v celej Afrike. Fotografia hore ho zachytáva na brehu tzv. Štrkoviska medzi mestom Svit a obcou Batizovce v podtatranskej oblasti.

Patrí k sťahovavým druhom, pre ktoré je charakteristická diaľková migrácia. Do našich končín prilieta na prelome marca a apríla, odlieta v septembri alebo októbri. Zimuje v Afrike.

Kulík riečny je tiež výborným rýchlym i vytrvalým letcom

Podľa súčasnej slovenskej legislatívy patrí k chráneným druhom národného významu, pričom spoločenská hodnota jedného jedinca predstavuje 331,93 €.

*Danica Božová
Fotografie: Vladimír Boža st.*